

Handläggare
Caroline Teir
Telefon: 08-50802622

Till
Järva stadsdelsnämnd
2024-03-21

Motion om att upptäcka och åtgärda otrygghet på utsatta platser

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss avseende en motion skriven av Annika Elmlund (M). Motionen berör otrygghet på utsatta platser. I motionen ges två förslag om att genomföra en kartläggning av otrygga platser och att ta fram ett program eller en plan för att skapa trygghet på dessa platser.

Förvaltningen har idag en lokal samverkansstruktur för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet som involverar polis, fackförvaltningar, fastighetsägare och andra aktörer. Detta arbete innefattar systematiskt framtagande av kartläggningar, lägesbilder och åtgärder.

Genom trygghetsinventeringar, medborgardialoger, Tyck till-appen, funktionsbrevlåda och medborgarförslag ges invånarna möjlighet att påverka förvaltningens kännedom om, och insatser på, otrygga platser i stadsdelsområdet.

Utifrån förvaltningens samlade trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbete anser förvaltningen att det inte föreligger behov av ytterligare en stadsgemensam struktur för kartläggning av otrygghet på utsatta platser eller att staden centralt bör ta fram ett åtgärdsprogram eller en handlingsplan.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Järva stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen remitterats en motion om förekomsten av otrygga platser i Stockholm med två förslag kopplat till detta. Motionen är skriven av kommunfullmäktigeledamot Annika Elmlund (M).

Ärendet

Motionen

Annika Elmlund (M) påtalar att forskning om otrygghet ofta lyfter fram vilka bostadsområden som är otrygga men inte specificerar vilka gator eller parker som avses och vid vilka tider på dygnet de upplevs otrygga. I motionen beskrivs otrygga platser som trappor, gator och tunnlar som är mörka eller ligger undanskymda. Det kan vara platser som trots sitt centrala läge upplevs otrygga, speciellt kvällstid.

Motionären anser att staden behöver kartlägga alla otrygga platser för att i nästa steg med förhållandevis enkla åtgärder (växtväggar, belysning och musik) göra dem trygga och säkra oavsett tid på dygnet.

I motionen föreslås följande.

- Att ge stadsdelsnämnderna i uppdrag att identifiera de områden och utsatta platser som upplevs otrygga.
- Att staden tar fram ett åtgärdsprogram/handlingsplan för hur man bäst kan trygga dessa utsatta platser som också involverar civilsamhälle och näringsliv.

Motionen bifogas tjänsteutlåtandet.

Stadens trygghetsprogram

Nämndens trygghetsarbete utgår från stadens trygghetsprogram. I programmet är samverkan internt och med externa parter en bärande princip tillsammans med framtagandet av lokala lägesbilder, åtgärder och uppföljning.

Samverkansöverenskommelse med polisen och årlig lägesbild

Utifrån stadens övergripande samverkansöverenskommelse med polisen (SÖK) har en lokal samverkansöverenskommelse slutits.

Varje år tas en årlig lägesbild fram med gemensamma prioriteringar som innefattar åtgärder på utpekade platser och sociala åtgärder riktade till specifika målgrupper.

Platssamverkan

Platssamverkan sker på tre prioriterade platser: Rinkeby, Tensta och Husby. Förvaltningen samverkar med fastighetsägare, näringsidkare, polis och civilsamhälle. Platserna är prioriterade utifrån att de varit och fortfarande är präglade av det sociala utanförskapet där förekomsten av öppna drogsccener är en del i problembilden. Inom ramen för platssamverkan sammanställer de deltagande parterna lägesbilder som kopplas till åtgärder. När behov aktualiseras på andra platser finns beredskap att i samverkan organisera trygghetsskapande insatser utifrån aktuell problembild.

Förvaltningens roll i polisens kartläggning och lägesbild

Genom att inhämta lägesbilder i platssamverkan, trygghetsdialoger och andra forum skapar förvaltningen en omfattande och djupgående bild av den situationella statusen i stadsdelsområdet. I polisens återkommande kartläggning av öppna drogsccener är förvaltningen en aktiv part. Likaså i polisens beredning med att ta fram lägesbilden över utsatta områden.

Operativ lägesbild

Varje vecka träffas representanter från stadsdelsförvaltningen, polisen, idrotts- och utbildningsförvaltningarna, fastighetsägarna, vaktbolag, brandförsvaret med flera. Forumet ger deltagarna möjlighet till att utbyta observationer och erfarenheter från sin närvaro i stadsdelsområdet. Erfarenhetsutbytet är ofta specificerat till namngivna platser. Tillsammans utarbetas veckovis en operativ lägesbild som är en sammanställning över den aktuella situationen i företrädesvis utemiljön. I den operativa lägesbilden följer samverkansparterna trender och utveckling i de olika stadsdelarna. Den operativa lägesbilden fördjupas och analyseras under ett gemensamt månadsmöte vilket gör att berörda parter får samsyn och gemensamt kan prioritera var resurser ska sättas in.

Lokalt brottsförebyggande råd

Järva stadsdelsnämnd har startat ett lokalt brottsförebyggande råd som involverar nämndens politiker, förvaltningens ledning och representanter från externa lokala aktörer med engagemang i det brottsförebyggande arbetet. Inom rådet ges deltagande parter möjlighet att dela information om bland annat den aktuella situationen i stadsdelsområdet och däribland otrygga platser. Forumet ger möjlighet för deltagande aktörer att prioritera var insatser ska genomföras.

Invånarperspektiv på otrygga platser

I det trygghetsskapande arbetet följer nämnden den statistiska utvecklingen för invånarnas upplevelse av otrygghet.

För att öka tryggheten i stadsmiljön genomför förvaltningen tillsammans med andra aktörer årligen ett antal trygghetsinventeringar i stadsmiljön som innebär gemensamma promenader enligt en förutbestämd rutt. I inventeringarna uppmärksammas platser som upplevs som ensliga, mörka och slitna.

Stadsdelsnämnden har tillsammans med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret inom ramen för Fokus Järva genomfört en serie områdesbaserade dialoger. Förvaltningen har för avsikt att utveckla dialogerna som en del i trygghetsarbetet.

Om en enskild invånare vill felanmäla eller lämna synpunkter på stadens trafik- och utemiljö kan det göras genom stadens Tyck till-app. För de som inte har möjlighet att använda applikationen finns även ett telefonnummer att ringa in till. Nämnden har även en funktionsbrevlåda för frågor och iakttagelser kopplade till säkerheten och tryggheten på Järva.

Det går även att lämna in medborgarförslag om allt som invånarna vill lyfta förslag på, däribland otrygghet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa avdelningen i samarbete med avdelningen för stadsutveckling, medborgarservice och fritid.

Jämställdhetsanalys- och barnrättighetsanalys

I motionen tas inte jämställdhet eller barns rättigheter upp explicit. Nämndens arbete kopplat till otrygga platser har dock stor bäring på barns och kvinnors trygghet. Den senaste Medborgarundersökningen från 2023 visar att det fortfarande är en högre andel män än kvinnor som upplever sig trygga i parker och grönområden, när de går hem kvällstid och som upplever sin stadsdel trygg att bo i. Det i sin tur visar att det finns fortsatt behov av att nämndens trygghetsarbete utgår från en genusmedvetenhet om hur otrygghet påverkar män och kvinnor olika. Det är även prioriterat att ta barns behov i särskilt beaktande.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det samlade trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete som redan bedrivs ger förvaltningen god

kännedom om vilka platser i stadsdelsområdet som upplevs otrygga. Tillsammans med statistiska underlag och kanaler för invånarnas synpunkter och engagemang har nämnden en bred och djupgående informationstillgång avseende otrygga platser. Förvaltningen bedömer att det i dagsläget inte finns behov av ytterligare en stadsgemensam struktur för kartläggning eller åtgärdsprogram/handlingsplan för åtgärder på otrygga och brottsutsatta platser. Den struktur, ledning samt styrning som ligger i stadens styrande dokument bedöms som tillräckligt för ett systematiskt arbete med otrygghet i stadsmiljön.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Jonas Eliasson
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion av Annika Elmlund om att upptäcka och åtgärda otrygghet på utsatta platser

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2024-03-06
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2024-03-04